

Wie zijn die statiegeldjagers in Amsterdam? 'Ik doe toch niemand kwaad?! Nou dan!'

Het Parool.nl

18 juni 2023 zondag 02:45 PM GMT

Door Paul Vugts

Nu 15 cent statiegeld is te verdienen met het inleveren van een blikje of klein flesje graaien in de drukke Amsterdamse buurten steeds meer mannen en vrouwen in afvalbakken die sommigen ook wel openbreken. Wie zijn die statiegeldjagers?

Dat wereldster Beyoncé de Johan Cruijff Arena twee avonden heeft uitverkocht lijkt een gouden kans. Al vanaf het middaguur groeien zondagmiddag de rijen fans die azen op de beste plekken. Tussen de vrolijk uitgedoste concertgangers zilver voert de boventoon schiet een man van in de veertig van afvalbak naar afvalbak. Handschoenen aan big shoppers gereed voor de buit. Zijn tempo ligt hoog maar hij wil wel heel even de tijd nemen om de verslaggever en de fotograaf te woord te staan – zij het dat we zijn aangewezen op handgebaren en een vertaalapp op zijn telefoon want hij is alleen het Turks machtig en ook dat schrijft hij gebrekkig duidt hij verontschuldigend zodat de vertaalapp weinig oplevert. Zijn personalia geeft hij liever niet en dat geldt voor alle vijf emballagejutters die we tijdens een rondgang door de stad aanspreken.

De Turkse man hoopt vandaag 50 euro of meer aan statiegeld op te halen tikt hij met een brede glimlach in zijn telefoon. Daarvoor duikt hij de vuilnisbakken in. Dat Beyoncé zoveel publiek trekt is mooi maar toch heeft hij liever voetbalsupporters. Die genereren nóg meer blikjes en flesjes en een veelvoud aan winst.

Afvalgrijper

We zien hem verderop een concurrent groeten. Een tanige man die eind veertig lijkt. Preciezer komen we het niet te weten want hij spreekt alleen Arabisch. Hij heeft heel slim een afvalgrijper bij zich waarmee hij diep in de afvalbakken en containers reikt.

De bewakers rond de Arena zien glimlachend toe hoe hij fanatiek blikjes en flesjes opdiept uit de container pal voor hun neus. Desgevraagd gunt hij ons een blik in zijn big shopper die een half uur eerder nog leeg was. We schatten dat er inmiddels zo'n 50 flesjes en blikjes in zitten. Dat zou goed zijn voor 750 euro dus dat is vlot verdiend.

Een Beyoncéfan maakt zich los uit de rij om twee flesjes en een blikje aan de vangst toe te voegen. Een ander denkt goed te doen door zijn blikje te pletten alvorens het te overhandigen. Hij beseft kennelijk niet dat de statiegeldautomaten alleen ongeschonden blikjes accepteren – wat leidt tot een warrige conversatie waarna het blikje alsnog in de afvalcontainer belandt.

De beveiligers handhavers en agenten rond het stadion leggen de mannen niets in de weg want zo lang ze de afvalbakken heel laten en geen troep uit de bakken op straat gooien is op hun verzamelwoede weinig tegen.

Rotzooi in binnenstad

Dat is anders in de binnenstad waar we op het Damrak Rokin en omgeving Rembrandtplein verschillende opengebroken afvalbakken treffen. De rotzooi puilt eruit. Meeuwen verspreiden de troep verder over straat. Dit is waar ondernemers en omwonenden al weken over klagen. Een man van rond de dertig die net drie blikjes uit een (al eerder) opengebroken afvalbak heeft gevist loopt met een enorme vuilniszak over zijn schouder stoïcijns door als hij wordt aangesproken gebarend dat hij niets van de hem gestelde vragen begrijpt of wenst te begrijpen.

Op het Centraal Station treffen we de eerste vrouwelijke verzamelaar met grote goed gevulde tassen aan haar fiets. Ze plukt een flesje en een blikje van de bovenkant van een vuilnisbak in de nieuwe passage aan de achterkant onder het busstation. De vrouw begin vijftig gebaart dat ze absoluut niet gediend is van vragen laat staan dat ze gefotografeerd wenst te worden. Demonstratief maakt ze met haar telefoon een foto van de fotograaf voordat ze bozig haar weg vervolgt.

Grimmigere sfeer

Het tekent de grimmigere sfeer in het stadshart waar veel ondernemers en bewoners inmiddels een hekel hebben aan de emballagezoekers – en andersom. Dat kan de reden zijn voor de wat defensieve reactie van de pezige man die net twee blikjes uit een van de rekjes aan de afvalbakken in de Oude Doelenstraat heeft gehaald. Daarin kunnen passanten hun blikjes en flesjes panklaar hangen voor de afvaljutters.

In rond Amsterdams als we hem naar zijn gangen vragen: “Ik doe toch niemand kwaad?! Nou dan!” Weg is hij met de rijkgevulde tassen aan zijn fiets.